

MATEŘSKÁ ŠKOLA UBLO, OKRES ZLÍN

Ublo 74, 763 12 Vizovice, příspěvková organizace
tel.: 731 155 652, email: ms.ublo@volny.cz, IČO: 70 984 034

*Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání
s názvem*

**Jaro, léto, podzim, zima,
s kamarády je nám prima!**

Směrnice MŠ č.4

Vypracovala: Veronika Kršáková

Schválila: Veronika Kršáková, ředitelka školy

Projednala pedagogická rada před zahájením každého školního roku, naposledy 29.8.2022

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Číslo jednací: MŠ/93/ 2016

Motto:

DÍTĚ

*Žije-li dítě káráno,
Žije-li dítě v nepřátelství,
Žije-li dítě v posměchu,*

*naučí se odsuzovat.
naučí se útočit.
naučí se vyhýbavosti.*

ale

*Žije-li dítě v povzbuzení,
Žije-li dítě v toleranci,
Žije-li dítě s pochvalou,
Žije-li dítě v poctivosti,
Žije-li dítě v bezpečí,*

*naučí se smělosti.
naučí se trpělivosti.
naučí se oceňovat.
naučí se spravedlnosti.
naučí se věřit.*

***Žije-li dítě přijímáno a obklopeno přátelstvím,
naučí se hledat ve světě lásku.***

Obsah:

- 1. Identifikační údaje mateřské školy**
- 2. Obecná charakteristika školy**
- 3. Podmínky vzdělávání**
- 4. Organizace vzdělávání**
- 5. Charakteristika vzdělávacího programu**
- 6. Vzdělávací obsah**
- 7. Evaluační systém**

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy: Mateřská škola Ublo, okres Zlín
Statutární zástupce: Veronika Kršáková, ředitelka školy

Sídlo školy: Ublo 74, 763 12 Vizovice
Telefon: 731 155 652
E-mail: ms.ublo@volny.cz

Zřizovatel: Obec Ublo
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 70 984 034

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Ublo (dále jen "MŠ") je malá vesnická škola s celodenním provozem, s vlastní školní jídelnou a rozlehlou zahradou. **Kapacita školy je 22 dětí v jedné věkově smíšené třídě** pro děti od 2,5 do 6 (7) let. **MŠ má 5 zaměstnanců** – ředitelku, učitelku, školní asistentku s částečným úvazkem jako druhá učitelka, kuchařku a školnici.

Škola sídlí v budově zrekonstruované pro potřeby MŠ, která byla postavena roku 1886 a bývaly v ní třídy obecné a základní školy. Od 1.1.2003 přešla mateřská škola do právní subjektivity a jejím zřizovatelem je obec Ublo. V současnosti sídlí kromě MŠ v budově i obecní úřad, knihovna a lékařská ordinace. Interiér školy prošel v posledních letech kompletní proměnou, je vybavený moderním funkčním nábytkem a oživený barevnými stěnami a nástěnnými dekoracemi. **Na budovu bezprostředně navazuje nově zrekonstruovaná rozlehlá školní zahrada** osázená stromy a keři a zařízená v přírodním stylu se zákoutími pro hru i environmentální výchovu. **Škola se nachází v klidném prostředí na okraji vesnice Ublo.** V její blízkosti je dětské hřiště, zástavba rodinných domů se zahradami a lesy a louky s pastvinami.

Svému umístění škola přizpůsobila školní vzdělávací program, který se prioritně zaměřuje k ekologickým a přírodovědným aktivitám.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Budova MŠ je přízemní, nachází se v ní třída, ložnice, šatna a sociální zařízení pro děti. Součástí MŠ je dále zázemí pro zaměstnance - ředitelna, školní kuchyně, přípravná jídla, sklad potravin, šatna pro zaměstnance, sociální zařízení a úklidová komora. Všechny prostory jsou propojeny dlouhou chodbou a vytápěny akumulacími kamny.

Třída MŠ je vnitřním zařízením rozdělena na dvě části. Jedna část je dispozičně uspořádaná jako pracovní prostor a jídelna, druhá vložená část slouží jako herna. Uspořádání umožňuje dětem pestrou škálu skupinových i individuálních činností s ohledem na temperament, zájmy i specifika osobnosti jednotlivých dětí. Podlahová plocha a prostory třídy splňují hygienické požadavky pro 22 dětí. Ve třídě je nábytek pro ukládání hraček snadno dostupný dětem. Vybavení i hračky odpovídají dané věkové skupině, podle potřeby se obměňují a doplňují.

Ložnice byla kompletně zrekonstruována v roce 2018. Je vybavena novým funkčním nábytkem a dřevěnými rozkládacími lehátko pro odpolední odpočinek dětí. Prostor ožívají dřevěné nástěnné dekorace s tematikou moře. Ložnici využíváme 1x týdně jako tělocvičnu - je vybavena tělocvičným náčiním a nářadím odpovídajícím věku dětí (žebříny, lavice apod.), které prochází pravidelnými kontrolami bezpečnostním technikem.

Školní kuchyně je se třídou propojena výdajovým okénkem.

Ze třídy je přístup chodbou na **sociální zařízení dětí**. Moderní umývárna s WC svým vybavením a antropometrickým uspořádáním odpovídá počtu a věku dětí. Splňuje všechny platné hygienické předpisy a požadavky.

Šatna MŠ je vybavena dětskými šatními skříňkami označenými obrázkem. Její celková rekonstrukce proběhla v roce 2018. Na dětskou šatnu navazuje neúplným předělem šatna zaměstnanců.

Ředitelna MŠ je vybavena počítačem s připojením na internet a tiskárnou a telefonem. MŠ má emailovou adresu. Na webových stránkách obce Ublo je umístěna položka MŠ, kde škola publikuje všechny důležité informace o škole jejím dění pro rodiče a veřejnost.

Chodba MŠ byla částečně zrekonstruovaná v letech 2021 a 2022 a ožívují ji nástěnné dekorace s tematikou louky. Propojuje všechny místnosti a disponuje nábytkem pro uložení didaktických pomůcek a pracovního materiálu. Práce dětí jsou celoročně vystavovány na chodbě i v šatně. Výzdobu MŠ průběžně obměňujeme a děti se na instalaci rády podílí.

Součástí MŠ je nově zrekonstruovaná rozlehlá školní zahrada v přírodním stylu s vzrostlými stromy, keři a zvýšenými záhony. Její součástí je také dřevěný přístřešek se stoly a lavicemi pro venkovní výuku, zážitková stezka s hmatovým chodníkem a tunelem, zastíněné pískoviště, domeček se skluzavkou, dřevěné didaktické panely, vláček, vodní prvek, vrbová chýše, sedací hranoly, lavičky a ohniště. Zahrada disponuje asfaltovou cestou pro pohyb na koloběžkách a odrážedlech a je nově oplocena.

Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry MŠ

- *realizace dalších etap přeměny zahrady na zahradu s přírodními prvky,*
- *rekonstrukce podlah v zadní části chodby MŠ,*
- *rekonstrukce omítek, výmalby v zadní části chodby MŠ,*
- *výmalba kanceláře MŠ,*
- *výměna zbývajících zastaralého nábytku za funkční – několik skříněk ve třídě,*
- *průběžné obnovování a doplňování hraček a učebních pomůcek.*

3.2 Životospráva

MŠ má vlastní školní jídelnu (dále ŠJ), která připravuje stravu pro děti a zaměstnance MŠ. Dětem je poskytována plnohodnotná vyvážená strava, dle předpisů a zásad zdravé výživy, vhodně doplňovaná ovocem a zeleninou. Jsou dodržovány časové intervaly mezi jídly. Celodenní stravování je přizpůsobeno organizaci programu dětí v MŠ. Učitelky u dětí vytvářejí správné stravovací návyky, děti do jídla nenutíme. V odůvodněných případech je

respektováno individuální zohlednění ve stravování (např. alergie). **Děti jsou pedagogickými pracovníky školy vedeny k co největší samostatnosti**, připravují příbory, použité nádoby po jídle samostatně uklidí. Polévku nalévá kuchařka, svačiny i druhé jídlo si děti samy nosí od výdajového okénka ke stolu. Ve třídě má dítě své místo u stolu. **Zajišťujeme celodenní pitný režim**, děti se mohou napít kdykoli podle individuální potřeby. Nápoje jsou obměňovány (čaje ovocné, bylinkové, džusy, šťávy + voda). Každé dítě má z domova svůj hrnek s obrázkem. V letních měsících jsou nápoje k dispozici i na zahradě. Jídelníček je sestavován na jeden týden a je zveřejněn pro rodičovskou veřejnost na nástěnce v šatně MŠ i na webových stránkách obce, položka MŠ.

Denní program umožňuje dostatečný pohyb dětí venku na školní zahradě, v okolí školy i ve volné přírodě. Přehledná zahrada je uzpůsobena samostatnému pohybu dětí a výběru hry dle volby dítěte. Doplňující aktivitou je plavecký výcvik v Městských lázních Luhačovice.

Doba a forma odpoledního odpočinku vychází z individuálních potřeb dětí. K odpočinku dětem slouží prostor ložnice. Každé dítě má své lehátko, děti se na odpočinek převlékají do pyžama. Minimálně půl hodiny odpočívají všechny děti při čtené nebo reprodukované pohádce. Děti ke spánku nenutíme, ty, které neusnou, si mohou na lehátko prohlížet obrázkovou knížku dle vlastní volby. Čas se také využívá pro doplňující aktivity, individuální rozvojové aktivity a přípravu nejstarších dětí pro vstup do ZŠ: např. Flétnička, Hry se slovíčky, Těšíme se do školy. Během odpočinku děti vždy mohou individuálně uspokojit své hygienické potřeby.

Zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměry MŠ

- *vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu,*
- *v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt dětí venku,*
- *do pohybových aktivit zapojovat nejen děti pohybově nadané, ale i děti s problémy hrubé motoriky.*

3.3 Psychosociální podmínky

Pravidla psychosociálních podmínek pro děti v MŠ jsou dána RVP PV a jsou pro nás, učitelky MŠ, plně zavazující. Vedou ke spokojenému, radostnému, plnohodnotnému soužití nás všech - dětí i ostatních zaměstnanců MŠ. Zodpovídáme za to, že se nově přichozí dítě v klidu adaptuje na nové prostředí a situace. **Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně, komunikujeme, pohodou, klidným a nestresujícím způsobem pomáháme dětem potřeby uspokojovat.** Všechny děti mají ve třídě stejné postavení – nikoho nezesměšňujeme, nepodceňujeme, komunikujeme s nimi o jejich pocitech, problémech, spravedlnosti. Děti se učí akceptovat a respektovat společná pravidla chování. **Spolu s učiteli si tvoří třídní pravidla soužití**, jejichž obrázkové symboly umísťují ve třídě. Poskytujeme dětem co nejširší volnost a svobodu, ale zároveň v nich podporujeme a budujeme pocit zodpovědnosti za sebe a své jednání. Pedagog se vyhýbá negativním slovním projevům všeho druhu, přiměřeně chválí a pozitivně hodnotí, aby byly děti motivovány k dalšímu osobnímu rozvoji. **Vytváříme prostředí vzájemné důvěry, tolerance, laskavosti, vzájemné pomoci a podpory ve veškerém našem počínání. Prostor, kde jsou děti rády, mají své kamarády, na které se těší.**

Dětská práva podle Úmluvy o právech dítěte, tak, jak jsou uplatňována v MŠ

- Dítě má právo, aby mu byla společností poskytována ochrana (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit).
- Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti (slušné zacházení, i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny).
- Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevení lásky (právo žít s každým ze svých rodičů, pokud by mu to neškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi, kteří ho mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevit lásku).
- Dítě má právo být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrzovat svoji identitu (právo vyrůst v zdravého tělesně i duševně, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství, apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí...).
- Dítě má právo být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s ním stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu jednat a žít svým vlastním způsobem...).

Záměry MŠ

- *vytvářet co nejpozitivnější klima školy*

3.4 Organizace chodu MŠ

Denní řád MŠ je pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Hlavním cílem je, aby se děti v MŠ cítily dobře, bezpečně a správně se vyvíjely z hlediska psychického i tělesného, proto jsou do programu zařazovány zdravotně pohybové aktivity ve třídách a při pobytu venku. **Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.** Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Pedagogové se dětem plně věnují, vytváří zázemí, které podněcuje k vlastní aktivitě a k formování prosociálních postojů k druhému. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. **Dítě má možnost během dne uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Činnosti a aktivity plánujeme tak, aby vycházely z potřeb a zájmů dětí.** Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. V případě aktivit mimo MŠ je vždy zajištěn dostatečný počet pracovníků na dohled dětí, dle organizačního řádu MŠ.

3.5 Řízení MŠ

Kompetence v řízení školy, organizační struktura, pravomoci, odpovědnost a pracovní povinnosti jednotlivých zaměstnanců MŠ jsou vymezeny v organizačním řádu MŠ a definovány v jednotlivých náplních práce. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, velký důraz klade na týmovou práci a vzájemnou spolupráci. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, provádí kontroly, hospitace, které jsou písemně dokumentovány. Jsou stanovena kritéria osobního hodnocení zaměstnanců.

Vnitřní informační systém:

Většina informací je operativně předávána oboustranně ústní formou při každodenním kontaktu s pracovníky školy a dále na pravidelných poradách. Dlouhodobé pokyny jsou předávány písemně. Pedagogické a provozní záležitosti jsou řešeny na poradách svolávaných ředitelkou školy, na kterých mají zaměstnanci možnost vyjádřit své myšlenky a nápady o zásadních otázkách školního programu a provozu školy. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Vnější informační systém:

Informace rodičům jsou předávány stručně při předávání dítěte ke vzdělávání a podrobně formou třídních informačních schůzek. Je také možné domluvit si s učitelkami individuální konzultaci. O dění v MŠ se rodiče dovídají průběžně z nástěnky v šatně a webových stránek obce, položka MŠ.

Spolupráce s dalšími sociálními partnery:

Mateřská škola spolupracuje především se **zřizovatelem školy Obcí Ublo** a s **MŠ a ZŠ Bratřejov**, a **ZŠ Vizovice** - návštěva 1.třídy a jídelny ZŠ s dětmi, které se chystají ke vstupu do školy, divadla malých forem v MŠ, předplavecký výcvik, školní výlet, ukázkové dopoledne s hasiči v Bratřejově.

Při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů spolupracujeme s PPP a s klinickým logopedem z SPC Vady řeči Zlín na nápravě řeči dětí.

Záměry MŠ

- *vstřícná komunikace a konstruktivní spolupráce všech zaměstnanců MŠ,*
- *zkvalitňování spolupráce mezi rodinou a školou.*

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Výchovně - vzdělávací činnost MŠ zajišťuje **ředitelka MŠ** (která je zároveň vedoucí stravování), a **dvě učitelky** - jedna na celý a druhá na částečný úvazek (která je zároveň školní asistentkou). Všechny mají požadovanou odbornou kvalifikaci v oboru učitelství pro MŠ. Učitelky se průběžně dále vzdělávají na odborných seminářích, kurzech a samostudiem. Rozvrh přímé pedagogické činnosti je stanoven tak, aby byla dětem zajištěna optimální pedagogická péče. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno podle možností a podmínek školy převážně v rozsahu 2,5 hodiny denně. Dále MŠ zaměstnává nepedagogické pracovnice – **kuchařku a školnici**, obě na částečný úvazek.

Záměry MŠ

- *motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání,*
- *podporovat kvalitní vzájemné vztahy mezi personálem - otevřenost, pravdivost, respektování, týmová spolupráce, vzájemná informovanost, konstruktivní kritika,*
- *vytvářet kladné a přívětivé vztahy mezi dětmi a personálem.*

3.7 Spoluúčast rodičů

Přímá forma

Při rozhovorech s rodiči dětí dochází k nejužšímu předávání informací o chování, zdravotním stavu, výsledcích vzdělávání dětí. Seznamujeme se s rodinnými příslušníky a dovídáme se více o vztazích a chování dětí v rodině. Tato forma navozuje blízkou spolupráci a pochopení. V případě potřeby podrobnějšího rozhovoru, mohou rodiče využít **konzultační čas denně od 15,45 do 16,00 hodin** nebo si mohou domluvit s ředitelkou nebo s učitelkou individuální pohovor.

V průběhu roku probíhají různé akce společné pro rodiče a děti - Drakiáda, Jablíčkobraní nebo Bramboriáda, tvořivé dílničky, Mikulášská besídka, Karneval, Den matek, Den otců, Zábavné odpoledne s rozloučením s předškoláky a další. MŠ také organizuje **společné brigády** při úpravách a úklidu školní zahrady, při výsadbě dřevin a budování přírodních prvků na školní zahradě.

Třídní schůzky probíhají zpravidla 2 x ročně. Formální schůzky na začátku školního roku seznamují rodiče se školním řádem, režimem a různými organizačními momenty v MŠ. Pro rodiče nově přijatých dětí se koná informační schůzka před začátkem školního roku. Na začátku docházky mohou nově příchozí děti společně s rodiči absolvovat **adaptační program** dle individuálních potřeb dítěte.

Nepřímá forma

Na nástěnkách v šatně a na chodbě se seznamují rodiče s jídelním lístkem, režimem dne, aktuálním děním, předpokládanými akcemi na daný měsíc apod. Rodiče si mohou přečíst, jaké činnosti aktuálně probíhají, co nového se děti naučily apod. V šatně je také umístěn vzdělávací program, školní řád, směrnice o stravování a úplatě za vzdělávání. **Práce dětí** jsou vystavovány v šatně dětí a na chodbě MŠ a využíváme je na výzdobu školy. **Podle potřeby je zadávána anketa pro rodiče**, která nám slouží k zjištění potřeb rodičů, upozorní nás na nedostatky a pomáhá nám zkvalitnit výchovně - vzdělávací proces.

MŠ úzce spolupracuje s rodinou. Pokud rodiče projeví zájem, podílí se na řešení výchovně vzdělávacích problémů, nabízí jim odborné publikace a kontakty na odborníky - PPP, SPC, OSPOD (oddělení sociálně-právní ochrany dětí), logopedickou ambulanci, speciální zařízení....

Další informace dostávají rodiče prostřednictvím webových stránek obce, položka MŠ, které pravidelně aktualizujeme a doplňujeme dle potřeb školy.

Každý rok zakládá MŠ novou uzavřenou facebookovou skupinu, kde mohou rodiče aktuálně zapsaných dětí průběžně sledovat **fotografie** z činností dětí ve škole i probíhajících akcí.

Záměry MŠ

- *organizování společných akcí pro rodiče a děti,*
- *snaha o udržení klidné a přátelské atmosféry ve škole, prohlubování trendu převážně neformálních otevřených vztahů s rodiči, důvěryhodnost, rodinná atmosféra školy za dodržování stanovených pravidel soužití,*
- *respektování kontinuity výchovy v rodině a ve škole, poskytování odborné pomoci a rady,*
- *hledání nových forem spolupráce s rodinou a dalšími sociálními partnery.*

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření, úzce spolupracuje s rodiči a dalšími odborníky a využívá služby školských poradenských zařízení.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i *uplatňování vysoce profesionálních postojů* učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí;
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP).

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/ může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

3.9 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Mateřská škola poskytuje dětem s

nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Jazyková podpora je poskytována již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba uzpůsobit didaktické postupy i dětem, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, a cíleně je podporovat v jeho osvojování.

Zvláštní právní úprava platí, pokud jsou v MŠ alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který MŠ využívá při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti. **Děti, které vykazují známky nadání, jsou dále podporovány formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.**

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou a půl roku do tří let

MŠ vytváří podmínky pro adaptaci dětí od 2,5 roku, které na začátku docházky absolvují společně s rodiči **adaptační program** dle individuálních potřeb dítěte. Nejmenším dětem je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzhledem k nízkému věku dětí od 2,5 do 3 let je naprosto zásadní spolupráce s jejich rodiči, celkově vstřícný a důvěryhodný vztah mezi zaměstnanci školy, rodiči i dítětem.

K naplnění specifických potřeb nejmenších dětí, péči o jejich psychickou pohodu, ale i hygienu **uplatňují učitelky laskavě důsledný individuální přístup** a úzkou oboustrannou spolupráci s rodinou.

MŠ je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek pro děti od 2,5 roku, které jsou vzhledem k heterogennímu složení třídy těmto dětem zpřístupněny v dolních policích skříněk k ukládání hraček. Drobné hračky a pomůcky bezpečné pouze pro starší děti jsou ukládány ve vyšších policích mimo dosah dětí do tří let. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Režim dne respektuje potřeby dětí – čas stravování je pro děti od 2,5 roku podle potřeby prodloužený a v době oběda zároveň předsunutý před ostatní děti, aby byla současně prodloužena doba spánku.

MŠ je vybavena zázemím pro zajištění hygieny dítěte (přebalovací pult, koš na použité pleny) a úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby (druhá šatní skříňka).

4. Organizace vzdělávání

4.1 Vnitřní uspořádání školy

MŠ Ublo je škola s celodenním provozem - provozní doba je od 6:45 do 15:45 hodin.

Škola je jednotřídní s kapacitou 22 dětí. Věkově heterogenní složení třídy pro děti od 2,5 do 7 let vychází vstříc nenarušení sourozeneckých vazeb.

Režim dne je volný, flexibilní a pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám probíhajících vzdělávacích aktivit. Pevně je stanovena pouze doba podávání jídla a pobytu venku. Všechny děti po obědě odpočívají při poslechu pohádky, dále je způsob odpočinku přizpůsoben individuálním potřebám dětí.

Při zahájení docházky dítěte je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

6,45 - 8,00	scházení dětí
6,45 - 11,30	ranní hry dle volby a přání dětí, individuální činnosti s dětmi a skupinová zaměstnání hygiena, dopolední svačina komunitní kruh, ranní cvičení, logopedická chvilka didakticky cílené činnosti hromadné nebo skupinové hygiena, ovoce, pitný režim
9,30 - 11,30	převlékání, pobyt venku - spontánní i řízené činnosti, sezónní činnosti, pohybové hry, poznávací činnosti
11,30 - 12,00	hygiena, oběd (2,5 leté děti již od 11,15 hod.)
12,00 - 12,15	hygiena, příprava na odpočinek, odchod dětí po obědě domů
12,15 - 14,20	odpočinek dětí, poslech pohádek a relaxační hudby, prohlížení knih doplňující aktivity (příprava nejstarších dětí pro vstup do ZŠ – Těšíme se do školy, Flétnička, Hry se slovíčky, individuální rozvojové aktivity)
14,20 - 15,35	hygiena, převlékání, odpolední svačina odpolední zájmové činnosti dle volby dětí didakticky cílené činnosti skupinové nebo individuální
14,45 - 15,45	rozcházení dětí

Souběžné působení dvou učitelů ve třídě je zajištěno podle možností a podmínek školy, zejména při pobytu dětí venku a při individuální práci s dětmi, jako je rozvíjení kompetencí důležitých pro bezproblémový vstup dětí do ZŠ a specifické projekty.

4.2 Kritéria přijímání dětí

Zápis k předškolnímu vzdělávání je vyhlášen v souladu s platnou legislativou v časovém období od 2. do 16. května příslušného roku. Termín zápisu a kritéria přijímání pro následující školní rok jsou oznámena veřejnosti s předstihem prostřednictvím nástěnky, hlášení obecního rozhlasu a webových stránek obce, položka MŠ. Přijímací řízení probíhá v souladu se správním řádem. **O přijetí dítěte do mateřské školy rozhodne ředitelka školy.**

Další podrobnosti k přijímání dětí včetně kritérií řeší směrnice MŠ č.8 – Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Motto ŠVP PV „Jaro, léto, podzim, zima, s kamarády je nám prima!“ vyjadřuje zaměření programu na provázanost našeho života s koloběhem dění v přírodě a snahu obklopit děti přátelskou atmosférou. Naše mateřská škola podporuje environmentální výchovu, tzn. citlivý vztah ke všemu živému - k přírodnímu prostředí, lidem, zvířatům, rostlinám... Cílem je maximálně využívat okolní prostředí k poznávání živé i neživé přírody, poznávat zákonitosti přírody a její krásy, rozvíjet své smysly, pracovat s přírodním materiálem, objevovat vlastní možnosti, jak přírodě pomoci prostřednictvím prožitkového učení dětí. Cílem je zároveň i spokojené, radostné a přátelské soužití dětí navzájem mezi sebou a dětí se zaměstnanci - vytváření pozitivního klimatu školy.

V naší malé jednotřídní vesnické škole vycházíme vstřícně z nenarušení sourozeneckých vazeb a je pro nás důležitý **partnerský vztah rodiny a MŠ**. Mateřská škola respektuje práva a odpovědnost rodičů vést dítě způsobem, který odpovídá jeho schopnostem.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech s vyváženým poměrem a vzájemnou provázaností spontánních a řízených aktivit a je založené na nabídce, individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

MŠ může vytvořit podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a pro děti mimořádně nadané, kterým PPP nebo SPC doporučí integraci do běžné MŠ. Pro děti s odkladem školní docházky vypracováváme Plán pedagogické podpory.

5.2 Dlouhodobé cíle

- Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání.
- Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

V neposlední řadě je naším cílem, aby do naší školky vodili spokojení rodiče své děti s rozzářenými očima a šťastným úsměvem.

5.3 Metody a formy vzdělávání

V naší MŠ uplatňujeme širokou škálu metod a forem vzdělávání, například:

- pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi, přímých zážitků dětí,
- respektujeme individualitu každého dítěte - každému dítěti poskytneme pomoc a podporu v míře a kvalitě, kterou individuálně potřebuje, vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte,
- vzdělávání maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí,
- pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí,
- připravujeme prostředí a nabízíme dětem příležitosti jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem,
- podporujeme dětskou zvědavost, radost dítěte z učení a potřebu objevovat a poznávat nové; chceme být dítěti průvodcem na jeho cestě za poznáním,
- snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné,
- uplatňujeme aktivity spontánní a řízené a dbáme o jejich vyváženost,
- didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte,
- uplatňujeme integrovaný přístup ke vzdělávání.

5.4 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Tvorba, realizace a vyhodnocování plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se školským poradenským zařízením, popř. jinými odborníky.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících (mimo PLPP pro děti s OŠD). Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.
- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).

- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. Na úrovni IVP je možné na (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Zajištění rozvoje a podpory mimořádných schopností a nadání dítěte:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností,
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů,
- volbou vhodných metod, forem výuky,
- individuálním přístupem.

5. 5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou a půl roku do tří let

Pro úspěšné vzdělávání dětí od 2,5 roku je nutné si uvědomovat specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, brát ohled na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi. Dvouleté dítě je egocentrické, projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se. Neorientuje se v prostoru a čase, žije tady a teď.

- ponechat největší prostor volné hře a pohybovým aktivitám (dvouleté dítě má velkou potřebu aktivního pohybu)
- sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí (rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí mohou být velmi výrazné),
- přizpůsobit plánování a realizaci konkrétních vzdělávacích činností možnostem a schopnostem dětí (nejvíce se učí nápodobou, situačním učením),
- častější odpočinek nejen po stránce fyzické, ale i psychické, činnosti průběžně střídat, sladit spontánní s řízenými (dětí mladší tří let se zpravidla nedokážou delší dobu soustředit, pozornost udrží jen velmi krátkou dobu),
- zařazovat pravidelné rituály (malé děti je potřebují, často vyžadují opakování činností).

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je zpracován do 4 integrovaných bloků (tematických celků), které jsou rámcové, nastiňují klíčové kompetence, vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy vzdělávání. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života, je dítěti tematicky blízká, je mu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná. Školní vzdělávací program propojuje všechny oblasti vzdělávání, provází děti jednotlivými ročními obdobími a navazuje na něj i celá řada akcí pro děti, rodiče a veřejnost.

Integrované bloky školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání jsou východiskem pro třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, který každoročně rozpracováváme na jednotlivá témata podle jeho aktuálního ročního tematického zaměření. Obsahové zaměření a časové rozložení témat přizpůsobujeme během roku aktuálním podmínkám, potřebám dětí a situacím v dětské skupině a doplňujeme konkrétní vzdělávací nabídkou pro děti.

Součástí našeho školního vzdělávacího programu a jeho obohacením jsou i dílčí specifické projekty: „Hry se slovíčky“, „Flétnička“, „Malá technická univerzita“, „Těšíme se do školy“, „Plaváček“, a „Pojďte s námi do pohádky“.

6.1 Motivační název vzdělávacího programu:

**Jaro, léto, podzim, zima,
s kamarády je nám prima!**

**Integrované bloky: Jedna dvě a jedna dvě,
podzim právě krajem jde.**

**Tři a čtyři, tři a čtyři,
z nebe padá bílé chmýří.**

**Pět a šest, pět a šest,
vlaštovky se vrací z cest.**

**Napočítám do desíti,
ať nám zlaté slunce svítí!**

I. Integrovaný blok:

JEDNA DVĚ A JEDNA DVĚ, PODZIM PRÁVĚ KRAJEM JDE.

Charakteristika integrovaného bloku:

Seznamujeme se s novými kamarády, s prostředím MŠ a s prací zaměstnanců školy. Probíhá období adaptace. Společně vytváříme pravidla soužití a učíme se je respektovat. Zdokonalujeme svoji sebeobsluhu, poznáváme lidské tělo a učíme se rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí. Radujeme se z pozorování, poznávání, pohybu i práce, tvoříme a hrajeme si. Poznáváme a pojmenováváme vše, co nás obklopuje. Učíme se soustředit a udržet pozornost. Vnímáme okolní svět, společnost, rodinu, kamarády, dorozumívání s nimi je nám potěšením. Vnímáme rozmanitost a krásu přírody během podzimních měsíců.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

	<i>Dítě ukončující předškolní vzdělávání...</i>
kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none">• klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo• odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none">• si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem• se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
komunikativní kompetence	<ul style="list-style-type: none">• komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou• průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
sociální a personální kompetence	<ul style="list-style-type: none">• si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky• napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí• se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
činnostní a občanské kompetence	<ul style="list-style-type: none">• má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat• spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat• se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění• váží si práce i úsilí druhých

Vysvětlivky k číselnému označení v prvních sloupcích následujících tabulek :

1. Dítě a jeho tělo, 2. Dítě a jeho psychika (2.1 Jazyk a řeč, 2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace, 2.3 Sebepojetí, city a vůle), 3. Dítě a ten druhý, 4. Dítě a společnost, 5. Dítě a svět.

Dílčí vzdělávací cíle:

1.	– rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky – osvojení si věku přiměřených praktických dovedností – osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě – vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu – osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
2.1	– rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
2.2	– rozvoj tvořivosti (tvořivého sebevyjádření) – posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
2.3	– získání relativní citové samostatnosti – rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
3.	– seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému – osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
4.	– poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí – vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
5.	– seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu – rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka:

- komunitní kruh - „ Na co jsem se těšil do školy“ „Já, ty, každý jsme jiný“ „ Co se ti na mně líbí x nelíbí?“ „Dokážu to, když mi pomůžeš“
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (pohybové a míčové hry, prstová říkadla) (1.)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. (1.)
- výtvarné a pracovní činnosti (kresba, malba, modelování, práce s papírem, keramickou hlínou, přírodninami - výroba Podzimníčků, kaštanových zvířátek, draků, ...) (1.)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí (námětové hry k tématu, didaktické hry, PH „Kuba řekl“, „Hlava, ramena“, hry na tělo) (1.)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků (co je to zdravá výživa - NH na obchod s ovocem a zeleninou, výroba a ochutnávky zdravých jídel a produktů) (1.)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky (2.1)
- denně - logopedické chvílky zaměřené na hlásky M,P,B,samohlásky,V,F,H,CH,J (dechová, orofaická, artikulační, rytmická a smyslová cvičení) (2.1)
- pojmenovat bezprostředně vnímané osoby, vyřídít jednoduchý vzkaz, gramatická správnost řeči - tvořit množné číslo od podstatných jmen „čeho máme mnoho“ (2.1)
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte (2.1) (2.3)
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo, spontánní vyprávění svých zážitků a pocitů

z dění v MŠ nebo doma (2.1)

- vokální činnosti - zpěv tematicky zaměřených písní (2.1)
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) (2.2)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání...) (2.2)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty (2.2)
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností (2.2)
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy (4.)
- aktivity podporující sblížení dětí - poznávání nových kamarádů, prohlídka prostor MŠ, seznámení se zaměstnanci MŠ a jejich profesí (vážit si práce své i ostatních), vytvoření si společného stromu přátelství nebo pavučiny třídy nebo řetězu přátelství apod. (3.)
- uvědomování si příjemných zážitků - společné akce s rodiči např. drakiáda, podzimní tvoření (např. dýňová strašidýlka), pochod broučků... (2.3)
- hry na téma rodiny, přátelství apod. (2.3)
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě (4.) – činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě (3.)
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. (3.)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí (4.)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením (3.)
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování (4.)
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení (2.3)
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) (5.)
- třídění odpadu - jsem ochráncem přírody
- tematické vycházky do blízkého i vzdálenějšího okolí MŠ, kolem zahrad a do krajiny („20.10. Den stromů“ „Co do přírody patří x nepatří“), bezpečné chování na ulici i v přírodě, přímé pozorování změn v podzimní přírodě - vycházky, výlety, exkurze, výlet vlakem (5.)
- práce na školní zahradě - hrabání, zametání, sběr přírodního materiálu (1.)

Očekávané výstupy

	<i>Dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže...</i>
1.	<ul style="list-style-type: none"> – koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla – vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu – zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) – pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách) – rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
2.1	<ul style="list-style-type: none"> – správně vyslovovat hlásky M,P,B,samohlásky,V,F,H,CH,J – sledovat a vyprávět příběh, pohádku, porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) – vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách – formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
2.2	<ul style="list-style-type: none"> – záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost – poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno – vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
2.3	<ul style="list-style-type: none"> – odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory – těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním – uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
3.	<ul style="list-style-type: none"> – navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho – dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla – respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
4.	<ul style="list-style-type: none"> – adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody – uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) – začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
5.	<ul style="list-style-type: none"> – orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) – osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi – všimnout si změn a dění v nejbližším okolí – porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

II. Integrovaný blok:

TŘI A ČTYŘI, TŘI A ČTYŘI, Z NEBE PADÁ BÍLÉ CHMÝŘÍ.

Charakteristika integrovaného bloku:

Přibližujeme si národní tradice, svátky a lidové zvyky. Seznamujeme se s naší republikou, vytváříme povědomí o existenci různých národů a jejich kultuře. Experimentujeme, rozvíjíme tvořivost, estetické cítění a prožívání, kultivovaný projev a komunikativní dovednosti. Poznáváme sebe sama a učíme se sebeovládání. Učíme se chápat základní číselné a matematické pojmy. Učíme se poznávat přírodu všemi smysly, vnímáme její proměny během období zimy. Prohlubujeme potřebu pečovat o přírodu a život v ní, chránit ji, jako nepostradatelnou součást životního prostředí na naší zemi. Učíme se vnímat svět a vesmír svými očima, jeho nekonečnost a pestrost.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

	<i>Dítě ukončující předškolní vzdělávání...</i>
kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none">• soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů• se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none">• užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích• zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
komunikativní kompetence	<ul style="list-style-type: none">• dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)• ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
sociální a personální kompetence	<ul style="list-style-type: none">• samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej• je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
činnostní a občanské kompetence	<ul style="list-style-type: none">• dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky• odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem• chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Vysvětlivky k číselnému označení v prvních sloupcích následujících tabulek :

1. Dítě a jeho tělo, 2. Dítě a jeho psychika (2.1 Jazyk a řeč, 2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace, 2.3 Sebepojetí, city a vůle), 3. Dítě a ten druhý, 4. Dítě a společnost, 5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

1.	– osvojení si věku přiměřených praktických dovedností – rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky – rozvoj a užívání všech smyslů
2.1	– rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) – rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
2.2	– rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie – rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení)
2.3	– poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) – rozvoj schopnosti sebeovládání
3.	– vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
4.	– vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností – vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
5.	– vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách – poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka

– komunitní kruh - „Vánoce mám rád“ „Vidím a cítím dobro i zlo“ „Jak se žije v jiných zemích“ „Těšíme se na karneval“

– lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (sezonní činnosti - hry se sněhem, bobování, klouzání, sněhové stavby apod.) (1.)

– smyslové hry - hmatové - např. „Poznej, kdo jsem“ „Hádej, co to je“ „Obrázky z přírodnin“
sluchové - např. „Hádej, kdo jsem?“ „Posloucháme zvuky v přírodě“
čichové - např. „Přivoň si“
zrakové - např. „Kdo se schoval?“ „Co tu chybí?“ „Hádej přírodniny“

a psychomotorické hry (1.)

– hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest (2.1)

– zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), pohybová říkadla, pohybové hry, hudebně pohybové hry (1.)

– manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem (1.)

– přednes, recitace (2.1)

– komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv (2.1)

– denně - logopedické chvílky zaměřené na hlásky T,D,N,Ť,Ď,Ň,K,G (dechová, orofaická, artikulační, rytmická a smyslová cvičení) (2.1)

– otázky a odpovědi na ně, hádanky, vtipy a jejich pochopení, problémové situace („Co by se stalo, kdyby...“, „Co uděláš, když...“), používání sloves a přídavných jmen („Co dělá...“, „Jaký je...“) (2.1)

– činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a

- jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci (2.2)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) (2.2)
 - činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné (2.3)
 - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání (2.3)
 - činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní (2.3)
 - činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních (2.3)
 - společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému (3.)
 - aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) (3.)
 - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého (3.)
 - přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) - společné akce s rodiči např. mikulášská besídka, adventní tvoření, karneval (4.)
 - tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu (4.)
 - výtvarné a pracovní činnosti (kresba, malba, modelování, práce s papírem, těstem, přírodninami a netradičními materiály - výroba Mikulášů, čertů, andělů, vánoční výzdoby, karnevalových masek...) (4.)
 - zpěv lidových písní, koled, masopustní rej (4.)
 - receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, textů tematicky spjatých se svátky a tradicemi, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének, návštěva divadla - vnímání dobra a zla, pravdy a lži, lásky, smutku... vlastnosti hrdinů) (4.)
 - přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) (5.)
 - praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami), např. vaření, pečení, ochutnávání, experimentování (např. vánoční cukroví, jídla jiných národů) (5.)
 - pozorování změn zimní přírodě, tematické vycházky do okolí MŠ, ochrana a péče o ptáky a zvířata v zimním období („Vycházka ke krmelci“ „Pomáháme ptáčkům“, beseda s lesníky)
 - prohlížení encyklopedií - člověk jako součást světa přírody, Země jako součást vesmíru, virtuální návštěva různých zemí a světadílů - člověk jako kamínek v barevné mozaice národů
 - využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice (5.)
 - na základě prožitků nahlédnout do života našich předků, seznámit se s tradicemi a zvyky - Mikuláš, Vánoce, masopust (5.)

Očekávané výstupy

	<i>Dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže...</i>
1.	<ul style="list-style-type: none"> – zachovávat správné držení těla – vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) – zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
2.1	<ul style="list-style-type: none"> – správně vyslovovat hlásky T,D,N,Ť,Ď,Ň,K,G – pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno – učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) – popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) – chápat slovní vtíp a humor – vytvořit jednoduchý rým
2.2	<ul style="list-style-type: none"> – vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) – chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) – učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit – nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
2.3	<ul style="list-style-type: none"> – uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je – ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování – uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) – přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky – prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
3.	<ul style="list-style-type: none"> – přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství – vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
4.	<ul style="list-style-type: none"> – vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) – dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově – zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
5.	<ul style="list-style-type: none"> – mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte – vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru, znát některé tradice našich předků a projevoval zájem dále je poznávat, uvažovat nad tím, co nám tradice a jejich udržování přináší.apod.)

III. Integrovaný blok:

PĚT A ŠEST, PĚT A ŠEST, VLAŠTOVKY SE VRACÍ Z CEST.

Charakteristika integrovaného bloku:

Poznáváme, prožíváme, nebojíme zodpovědnosti za sebe, chápeme druhé. Získáváme nové poznatky hrou formou v přirozených souvislostech jako v běžném životě a sdílíme je s ostatními. Učíme se chápat časové pojmy. Prohlubujeme vědomosti o své rodině. Rozvíjíme praktické dovednosti, manuální zručnost a samostatnost, tvořivost a fantazii, cvičíme a relaxujeme, zpíváme a tančíme. Pozorujeme životní podmínky, poznáváme ekosystémy (les, louka aj.). Utváříme si ekologicky příznivé hodnotové orientace, vedoucí k podpoře životního prostředí na naší Zemi, vnímáme jedinečnost a krásu přírody v jarním období.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

	<i>Dítě ukončující předškolní vzdělávání...</i>
kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none">• se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none">• řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost• rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
komunikativní kompetence	<ul style="list-style-type: none">• se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)• se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
sociální a personální kompetence	<ul style="list-style-type: none">• projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost• se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
činnostní a občanské kompetence	<ul style="list-style-type: none">• ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit• se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat• má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně

Vysvětlivky k číselnému označení v prvních sloupcích následujících tabulek : 1. Dítě a jeho tělo, 2. Dítě a jeho psychika (2.1 Jazyk a řeč, 2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace, 2.3 Sebepojetí, city a vůle), 3. Dítě a ten druhý, 4. Dítě a společnost, 5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

1.	– rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.) – uvědomění si vlastního těla – osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
2.1	– rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
2.2	– vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení – rozvoj tvořivosti (řešení problémů) – vytváření základů pro práci s informacemi
2.3	– rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat – rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
3.	– posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) – rozvoj kooperativních dovedností
4.	– rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
5.	– osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy – pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka

- komunitní kruh - „Chráním si své zdraví“ „Nechci být stále malý“ „Ještě nejsem bez chyb“ „Jsem ochráncem přírody“
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, cvičení s náčiním i bez náčiní...apod.) (1.)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí (cvičení dechová, protahovací, relaxační, dětská jóga-Pozdrav slunci...) (1.)
- konstruktivní a grafické činnosti, výtvarné a pracovní činnosti k rozvoji tvořivosti a fantazie (práce s keramickou hlínou, pokusy s barvou a dalším výtvarným a technickým materiálem, velikonoční výrobky) (1.)
 - dramatizace – děti dětem hrají pohádky (vcit'ování se do pohádkových postav, vnímání dobra a zla) (2.1)
 - zpěv lidových písní, velikonočních koled, písně s jarní tematikou, rytmizace (2.1)
 - denně - logopedické chvílky zaměřené na hlásky C,S,Z,Č,Š, Ž (dechová, orofaická, artikulační, rytmická a smyslová cvičení) (2.1)
 - gramatická správnost řeči - tvoření mužského a ženského rodu u povolání („Pán je kuchař, paní je kuchařka“), stupňování: malý-menší-nejmenší, auto-autíčko... (2.1)
 - společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) (2.1)
 - prohlížení a „čtení“ knížek, četba a vyprávění pohádek, příběhů na téma mezilidských

vztahů (2.1)

– činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. (2.2)

– smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. (2.2)

– záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí (2.2)

– řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant řešení problémových situací (2.2)

– estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) (2.3)

– spontánní hra (2.3)

– činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu (2.3)

– dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) (2.3)

– kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, společenské hry (3.)

– hry na téma kamarádství, hry podporující citlivé jednání, hry podporující spolupráci (např. „Jdeme přes most“, hry z knihy „Třída plná pohody“) (3.)

– činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) (3.)

– prohlížení fotografií (já a moje rodina, když jsem byl miminkem...)

– různorodé společné hry a skupinové aktivity (námetové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích (4.)

– hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává (4.)

– společné akce s rodiči např. velikonoční nebo jarní tvoření, jarní brigáda na zahradě MŠ

– hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) (4.)

– pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, pozorování změn jarní přírodě, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) – ekologicky motivované herní aktivity (ekohry), tematické vycházky do okolí (na přivítání jara - „Otvírání studánek“, 22.4. „Den Země“) (5.)

– jsem ochráncem přírody – třídění odpadu (NH „Na pořádníčka“, DH „Co do přírody nepatří“), pokusy a experimenty s přírodninami, vodou, neživou přírodou

– smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí (péče o založený záhon) a ve třídě – NH „Na zahradníka“ (péče o květiny) (5.)

– využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí (Velikonoce) (4.)

Očekávané výstupy

	<i>Dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže...</i>
1.	<ul style="list-style-type: none"> – ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem – zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) – zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
2.1	<ul style="list-style-type: none"> – správně vyslovovat hlásky C,S,Z,Č,Š,Ž, ovládat dech – vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) – domluvit se slovy i gesty, improvizovat – sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech – sledovat očima zleva doprava – učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) – poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
2.2	<ul style="list-style-type: none"> – chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase – řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ – zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
2.3	<ul style="list-style-type: none"> – prožívat radost ze zvládnutého a poznáního - radovat se z naučené písně, básně, tanečku, výrobku, pohádky – zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) – zorganizovat hru – být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
3.	<ul style="list-style-type: none"> – spolupracovat s ostatními – uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou – chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
4.	<ul style="list-style-type: none"> – pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat – chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí – vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
5.	<ul style="list-style-type: none"> – pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) – rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně – vnímat naši zem jako jedinečnou, zázračnou a nenahraditelnou.

IV. Integrovaný blok:

NAPOČÍTÁM DO DESÍTI, AŽ NÁM ZLATÉ SLUNCE SVÍTÍ!

Charakteristika integrovaného bloku:

Přibližujeme si svět kultury a umění. Učíme se, jak se chovat v nebezpečných situacích, chráníme si své zdraví i své soukromí. Zlepšujeme tělesnou zdatnost a odolnost, učíme se být pohybově aktivní po delší dobu. Tvoříme ve třídě i v přírodě. Cvičíme svou paměť, kultivovaný projev, komunikativní dovednosti, projevování kladných a ovládnutí záporných emocí. Učíme se chápat prostorové pojmy. Rozvíjíme pocit sounáležitosti s přírodou, poznáváme, že jsme nedílnou a důležitou součástí společnosti, světa, naší Země. Vnímáme naši Zem jako jedinečnou, zázračnou a nenahraditelnou a objevujeme její rozmanitost a krásu během nastupujícího léta.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny:

	<i>Dítě ukončující předškolní vzdělávání...</i>
kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení• má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none">• řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého• chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
komunikativní kompetence	<ul style="list-style-type: none">• ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog• ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
sociální a personální kompetence	<ul style="list-style-type: none">• se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout• chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
činnostní a občanské kompetence	<ul style="list-style-type: none">• dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)• chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky• si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí vzdělávací cíle

1.	– rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí – osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
2.1	– rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu – osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) – samostatný slovní projev na určité téma
2.2	– osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) – rozvoj tvořivosti (tvořivého sebevyjádření)
2.3	– rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit – získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
3.	– rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních – ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
4.	– rozvoj společenského i estetického vkusu – rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
5.	– rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám – vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vysvětlivky k číselnému označení v prvních sloupcích tabulek :

1. Dítě a jeho tělo, 2. Dítě a jeho psychika (2.1 Jazyk a řeč, 2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace, 2.3 Sebepojetí, city a vůle), 3. Dítě a ten druhý, 4. Dítě a společnost, 5. Dítě a svět

Vzdělávací nabídka

- komunitní kruh - „Skáču, běhám, tancuji“ „Porad' mi jak to říct“ „Jsem rád obklopen láskou“ „Chráním a pomáhám“ ,hra „Na výměnu“ (vymění si místo ten, kdo má dnes veselou náladu,...)
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, apod.) (1.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), nabídka pohybových her (1.)
- naučit se být pohybově aktivní po delší dobu (turistika - batůžkové dny) (1.)
- podporování zdravého životního stylu - plavecký výcvik (1.)
- klidové a relaxační činnosti, výtvarné a pracovní činnosti ve třídě i v přírodě (stavění hradu z písku, stavění domečků z přírodních materiálů v lese) (1.)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti - zpěv tematických písní, hudebně pohybové hry a tanečky, hra na dětské hudební nástroje, rytmické činnosti (1.)
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním(1.)
- denně - logopedické chvílky zaměřené na hlásky L,R,Ř (dechová,orofaická, arikulační, rytmická a smyslová cvičení)
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) (2.1)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) (2.2)

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen (2.1)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině (2.2)
- námětové hry a činnosti („Na rodinu“, „Na divadlo“, „Na lékaře“ apod.) (2.2)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (2.2)
- přednes, recitace (2.1)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) (2.3)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) (2.3)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým (3.)
- sociální hry napomáhající k rozvoji kamarádských vztahů: „Poznej kamaráda podle hlasu“ (podle slovního popisu), „Kdo se ztratil“
- společné akce s rodiči např. besídka ke Dni matek, zábavné odpoledne - „Cesta za pokladem“, malá maturita pro předškoláky
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých (3.)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě (4.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, knihovny, zámku Vizovice (4.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety (5.)
- rozvíjení pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou (vycházky do okolí - „Co do přírody patří x nepatří“, výlety, exkurze, výlet „Za zvířátky do ZOO“)
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím (5.)
- činnosti směřující k prevenci úrazů (NH „Na lékaře“, dialog s dětmi o nebezpečném sportování, exkurze do zdravotnického zařízení)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat (5.)

Očekávané výstupy

	<i>Dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže...</i>
1.	<ul style="list-style-type: none">– zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)– sladit pohyb s rytmem a hudbou– ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)– chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých– mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
2.1	<ul style="list-style-type: none">– správně vyslovovat všechny hlásky, ovládat dech, tempo i intonaci řeči– rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci– poznat některá písmena a číslice, popř. slova, poznat napsané své jméno– projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
2.2	<ul style="list-style-type: none">– učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit– vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim– chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi)
2.3	<ul style="list-style-type: none">– vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.– vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení– respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
3.	<ul style="list-style-type: none">– odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná– bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod– uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým, respektovat je– chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
4.	<ul style="list-style-type: none">– uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)– vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co ho zaujalo)– zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
5.	<ul style="list-style-type: none">– zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)– uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)– mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují své zdraví i živ. prostředí

6.2 Environmentální zaměření MŠ

Škola je zaměřena všeobecně, podporuje však environmentální výchovu, tzn. citlivý vztah ke všemu živému - k přírodnímu prostředí, lidem, zvířatům, rostlinám ... Hlavním cílem je seznamovat děti s přírodním prostředím, které nás obklopuje a společně tak vytvářet pozitivní vztah k přírodě. Děti získávají povědomí o neustálých změnách přírodního prostředí a jeho rozmanitosti. Pobyt v přírodě pozitivně podporuje psychickou odolnost, manuální a tělesnou zručnost, posiluje imunitní systém, slouží k prevenci úrazů i alergií. Hra v přírodě u dětí podporuje kreativitu, komunikační schopnosti, plánování, ale i neméně důležité prvky, jako sebedůvěru, vytrvalost, schopnost koncentrace. Prostředí dětí inspiruje k tvůrčí činnosti, šikovnosti a rozvíjení fantazie. V přírodě je možné citlivěji prožívat a to všemi pěti smysly.

Nabídka environmentálních aktivit:

- Třídění odpadu do sběrných nádob.
- Šetření, neplýtvání.
- Sběr přírodnin.
- Využívání přírodnin a přírodních materiálů k pracovním činnostem.
- Využívání odpadů (PET víčka, papírové roličky, krabice) ke kreativnímu tvoření.
- Tvoření s keramickou hlinou.
- Pokusy.
- Pěstování vlastní rostlinky.
- Pěstování vlastní zeleniny a bylinek na vyvýšených záhonech na školní zahradě.
- Práce na školní zahradě - hrabání listí, úklid zahrady, vyvěšování krmítek v zimním období a krmení ptáků.
- Ekologické vycházky do okolní přírody.
- Environmentální výukové programy a projektové dny ve spolupráci ekologickými centry.
- Hry s environmentální tematikou.
Poznávání přírody všemi smysly
- Tvořivé dílny v přírodě.

Postupná přeměna stávající zahrady na zahradu s přírodními prvky:

Zahájili jsme ve spolupráci s rodiči, zřizovatelem a zahradním architektem přestavbu zahrady mateřské školy na zahradu s přírodními prvky, při níž vznikají nová zákoutí pro hru i environmentální výchovu a instalují se různé přírodní prvky, které zahrada vzhledem ke své rozloze může nabídnout. V roce 2019 byla v I.etapě realizována výsadba dalších stromů, keřů a trvalek, posezení s ohništěm, zážitková stezka s hmatovým chodníkem, opičí dráhou a tunelem, květnatá louka se šlapákovým chodníkem, vyvýšené záhony a kompost, hmyzí domek, úkryt pro ježka a posezení pod stromy. Ve II.etapě v létě 2021 přibylo na zahradě zastřešené venkovní posezení (zelená učebna), vrbová chýše, zastínění pískoviště, budky pro ptáky, vodní prvek a environmentální didaktické prvky. MŠ byla také vybavena zahradním nářadím pro děti i zaměstnance. V dalších etapách budeme postupně realizovat pohyblivou stezku, centrální herní prvek apod.

Cíl: Vytvoření zajímavých míst ke hrám a různým aktivitám v souladu s požadavky na pedagogickou činnost a uplatňování EVVO dle Rámcového programu, zlepšení herního a sportovního využití pro děti, utváření ekologicky příznivých hodnotových orientací.

6.3 Specifické projekty - obohacení ŠVP PV

„Hry se slovíčky“ – logopedická prevence. Cílem tohoto projektu je rozvoj komunikačních dovedností u dětí předškolního věku. V současné době je stále více dětí, které mají špatnou výslovnost, malou slovní zásobu a nedostačující komunikační schopnost. Tento dílčí specifický projekt považujeme za velmi důležitý, neboť s lepšími komunikačními schopnostmi jde ruku v ruce úbytek agresivity mezi dětmi a umění spolupracovat. Logopedickou prevenci a procvičování naučeného uskutečňuje ředitelka - absolventka kurzu „Logopedický asistent – primární logopedická prevence ve školství“, pod vedením klinické logopedky Mgr. Hany Žůrkové (SPC Vady řeči Zlín), s níž na začátku školního roku provedou společně depistáž řečových vad, následně probíhá prevence a procvičování správné výslovnosti.

- Probíhá 1 x za 14 dní po obědě od 12,15 do 12,40 hodin, vždy s jedním dítětem. Projekt je určen pro vytipované děti od 4 let.

„Flétnička“ - hra na zobcovou flétnu. Cílem tohoto projektu je rozvoj správného dýchání, rytmického a hudebního cítění dětí a základy hry na zobcovou flétnu. Děti se seznamují s nástrojem, hravou formou probíhají dechové cviky, rytmizace říkadla a nácvik jednoduchých písní.

- Probíhá 1 x týdně po obědě od 12,15 do 13,00 hodin. Projekt je určen nejstarším dětem.

„Malá technická univerzita“ – Cílem tohoto projektu je podporovat polytechnickou výchovu. Ve školním roce 2022/2023 proběhnou v MŠ lekce polytechnického vzdělávání s vyskoleným lektorem – Malý stavitel města a Malý stavitel mostů.

- Probíhá 2 - 4 x během školního roku. Projekt je určen všem dětem.

„Těšíme se do školy“ – Cílem tohoto projektu je v rámci povinného ročníku předškolního vzdělávání se více zaměřit na osobnostní a sociální vývoj dětí pro bezproblémový vstup dětí do základní školy.

- Probíhá 1 x týdně v rámci dopoledních vzdělávacích aktivit. Projekt je určen dětem s povinnostmi předškolního vzdělávání.

„Plaváček“ - předplavecký výcvik. Cílem tohoto projektu je seznamování dětí s vodou a základy plavání. Výcvik probíhá v Plavecké škole v Luhačovicích, kam dojíždíme autobusem spolu s MŠ Bratřejov. Plavání vedou kvalifikované trenérky plavání a učitelky vykonávají po dobu výuky dohled.

- Probíhá v deseti lekcích 1 x týdně místo dopoledního pobytu venku. Projekt je určen všem dětem.

„Pojďte s námi do pohádky“ - vystoupení divadel malých forem v MŠ nebo návštěva divadelního představení v KD Vizovice. Probíhá 5 – 10 x ročně.

7. Evaluační systém

Hodnocení je nezbytnou součástí práce MŠ. Jeho cílem je ověřování a zlepšování kvality veškerých činností včetně podmínek školy.

7.1 Podmínky ke vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

Hodnocená oblast	Materiální podmínky - dětský nábytek, vybavení zahrady - hračky, pomůcky, materiály - výzdoba školy, umístění dětských prací - čistota všech prostor školy
Metody hodnocení	Prohlídka prostor, inventarizace, monitoring
Časové rozvržení	1 x ročně
Odpovědnost	Všechny pracovnice dle místa pracovní působnosti
Hodnocená oblast	Životospráva - strava, pitný režim - pravidelný denní rytmus - délka pobytu venku - dostatek pohybu ve třídě i venku - režim odpočinku, spánku
Metody hodnocení	Vstupy do třídy, hospitace
Časové rozvržení	Průběžně, vyhodnocení 1 x ročně
Odpovědnost	Kuchařka, učitelky
Hodnocená oblast	Psychosociální podmínky - adaptace nových dětí - samostatnost dětí - samostatný pohyb po budově MŠ - nebát se vyřídit vzkaz
Metody hodnocení	Vstupy do třídy, rozhovory s učitelkou, s dětmi i rodiči
Časové rozvržení	Adaptace - prosinec, ostatní průběžně
Odpovědnost	Učitelky
Hodnocená oblast	Organizace chodu MŠ - dostatek času pro spontánní hru - vyvážený poměr spontánních a řízených činností
Metody hodnocení	Zápisy v třídní knize, hospitace, kontrolní činnost, monitoring
Časové rozvržení	Průběžně
Odpovědnost	Všechny pracovnice dle profesní působnosti a místa výkonu
Hodnocená oblast	Třídní dokumentace - třídní kniha - TVP - temat. zaměření ŠVP pro aktuální šk.rok - záznamové listy o dítěti - docházka dětí
Metody hodnocení	Kontrola, záznam
Časové rozvržení	Tř.kniha a záznamové listy - říjen, květen TVP a docházka - listopad
Odpovědnost	Ředitelka

7.2 Průběh vzdělávání

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměru ŠVP.

Hodnocená oblast	Vzdělávání dětí - soulad RVP a ŠVP - dokumenty třídy - integrované bloky - propojení všech oblastí vzdělávání - naplnění zvolených vzděláv. cílů - specifické projekty - začlenění do integr.bloků - používané metody a formy práce - PLPP - osobní pokroky dětí
Metody hodnocení	Vzájemné hospitace, rozborů a diskuzí, ped.porady, konzultace s rodiči, logopedem a PPP
Časové rozvržení	Říjen - červen, po ukočení realizace bloku, na konci pololetí a dle potřeby
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky
Hodnocená oblast	Hodnocení vzdělávání - vyhodnocení vývojových pokroků dětí - spokojenost dětí a rodičů s činnostmi a akcemi
Metody hodnocení	Portfolia dětí, dětské práce, ped.konzultace, rozhovory s dětmi i s rodiči, dotazník, konzultace s PPP, diagnostika, cílené pozorování, záznamy
Časové rozvržení	Září - červen podle potřeby, po každé uskutečněné akci, vyhodnocení 2 x ročně
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky

7.3 Klima školy, spolupráce s rodiči, se ZŠ, zřizovatelem, veřejností

Hodnocená oblast	Vztah učitelka-dítě - spokojenost dětí Spolupráce rodičů a školy - účast na akcích školy - informovanost rodičů
Metody hodnocení	Dotazník pro rodiče, rozhovory s rodiči, akce s rodiči a dětmi, informační schůzky, informační materiály, webové stránky
Časové rozvržení	Září, únor
Odpovědnost	Ředitelka, učitelky
Hodnocená oblast	Webové stránky obce - položka MŠ - informovanost rodičů a veřejnosti, tok informací
Metody hodnocení	Dotazník pro rodiče, rozhovory s rodiči, akce pro rodiče a veřejnost, konzultace s partnery, informační materiály, webové stránky
Časové rozvržení	1 x ročně
Odpovědnost	Ředitelka

7.4 Vzdělávání pedagogů, kariérní růst

Hodnocená oblast	Osobní rozvoj pedagogů - semináře NIDV a jiné - odborná literatura, samostudium - využití poznatků ve vlastní práci - autoevaluace
Metody hodnocení	Konzultace, ped.porady, rozhovory
Časové rozvržení	Průběžně
Odpovědnost	Učitelky

V Uble, dne 25.8. 2016.

Aktualizace dne 28.8. 2017, 30.8.2018, 27.8.2019, 27.8.2020, 31.8.2021 a 28.9.2022.

Veronika Kršáková, ředitelka školy.